

گره کور سیاسی در سوریه

سوریه هر روز دچار تحولات سیاسی عمیق تری می شود. به جرات می‌توان گفت تیت‌ر اول خبری در سراسر جهان است. با انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا و شمارهای انتخاباتی ترامپ تصور می‌رفت ترامپ علاقه چندانی به تحولات خارج از ایالات متحده ندارد اما حداقل در دو فرمان اخیر (فرمان مهاجرتی و فرمان حمله موشکی به سوریه) نشان داده که ترامپ چندان مقید به اصول نیست و کمابیش می‌توان گفت که پا جای پای بوش نهاده‌است. وی در گفتگو با «نیویورک تایمز» گفته بود: آمریکا ناچار است کشمکش‌ها در سوریه را حل و فصل کند. اما ترامپ حمله موشکی خود را در واکنش به حمله شیمیایی دولت سوریه توجیه کرد و اینجاست که بوی سیاست‌های بوش‌گونه از جنس جنگ پیشگیرانه به مشام می‌رسد. سرر دیگر تحولات در سوریه حمایت تمام‌قد روسیه از سوریه است. روسیه بلافاصله حملات موشکی آمریکا به سوریه را تجاوزگری به یک کشور دارای حاکمیت تلقی نمود. به نظر می‌رسد در این بازی دوگانه روسیه دست برتر را دارد چرا که منافع مشترکی با ایران دارد و از سوی دیگر مخالف تروریست‌ها می‌باشد و از حمله موشکی آمریکا می‌تواند به عنوان حربه ای برای جهت دهی به افکار عمومی جهانی استفاده کند.

بنابراین این روزها سوریه، فقط سیاست کشوری سوریه را شکل نمی دهد بلکه سیاست جهانی را رقم می زند. در این میان این اعراب هستند که علیه هم نژاد و هم زبان خویش خنجر کشیده‌اند. اعرابی که روزی دم از برتری اعراب به سایر اقوام سر داده بودند امروزه در بحرانی هولناک، تمام هزینه جنگ علیه سوریه را منتقل شده‌اند. در نهایت می‌توان چنین نتیجه گرفت که سیاست خارجه آمریکا در برابر بحران سوریه منفعل و ابهام آمیز است. با وجود تضاد سیاسی آمریکا و روسیه در سوریه آن‌ها منافع مشترکی نیز دارند.

در حال حاضر منافع آمریکا و روسیه در زمینه جلوگیری و کاهش استفاده از سلاح های هسته‌ه ای و دیگر سلاح های کشتار جمعی و کاهش خطر حملات تروریستی است. اما تضاد در سیات این دو کشور را می‌توان در رویکرد آنها درباره نقش اسد یافت.

از یک سو حامیان ایالات متحده، خواستار جابه جایی قدرت از اسد هستند و در آن سو، روسیه و جمهوری اسلامی ایران حامی دولت اسد و مردم سوریه هستند. به نظر می‌رسد که روسیه و جمهوری اسلامی ایران رویکرد دموکراتیک و عادلانه تری نسبت به حل بحران دارند تا آمریکا که هزینه تک تک سلاح‌هایش را پیشاپیش از جیب عربستان برداشته‌تا به نام مبارزه با تروریسم، عرب زبانان سوری را نشانه رود.

پاورقی

دلایل اتخاذ رویکردتهاجمی دولت‌های محافظه‌کار عربی در قبال بحران سوریه

قسمت دوم

بحران پیش آمده در سوریه فرصت و شرایط مناسبی برای نفوذ و مداخله‌گری عربستان در مسائل و تحولات سوریه ایجاد کرده‌ است. از نظر عربستان دولت سوریه با اتخاذ سیاست‌های همسوا با جمهوری اسلامی ایران و همچنین حمایت از محور مقاومت و جنبش‌های آزادی بخش منطقه مانند حزب الله، حماس و حوثی‌ها باعث برهم خوردن توازن قدرت منطقه ای شده است. همین عامل سبب شده است تا ایران فرصت بیشتری برای اعمال نفوذ در منطقه داشته باشد.
بر همین اساس عربستان مایل است تا دولت بشراد در سوریه سقوط کند و یکی از متحدین استراتژیک و راهبردی ایران در منطقه حذف شود. عربستان برای دست یابی به این هدف به حمایت های مالی، نظامی و لجستیکی از مخالفین و گروه های تروریستی و تکفیری سوریه پرداخته است.
پس از آن‌چه در پی مهمترین دلیل اشاره نمود که همانا مهار ایران می باشد. دشمنی و رقابت اعراب با ایران مسئله ای است که تاریخ بر آن صحنه می گذارد و مختص دوره ای خاص نیست اما آنچه واضع است مبین تشدید این دشمنی در دوران بعد از انقلاب اسلامی است.

کشورهای مترجع عرب که نظامی شبیه نظام قبل از انقلاب اسلامی ایران داشتند از ترس اینکه مبادا امواج این انقلاب بر ساحل سیاسی آنان گسترده شود، در ساز مخالفت بااین انقلاب دمیدند که این مخالفت در قالب جنگ تحمیلی ۸ ساله علیه ایران متبلورگشت.

در زمان تأسیس جمهوری اسلامی، با قطع رابطه ایران و اسرائیل و مصر، مناسبات تهران و دمشق کیفیتی کاملاً متفاوت یافت و هر سال عمیق تر می شد. رهبران جمهوری اسلامی ایران بلافاصله پس از پیروزی انقلاب، روابط تهران و تل آویو را قطع کردند مصر را نیز به خاطر امضای پیمان کمب دیوید مشمول این قطع رابطه قرار دادند.

این رخداد، پایه های ارتباط ایران و سوریه در دهه های بعد را تقویت کرد. به تعبیر دیگر، پس از انقلاب اسلامی، تهران اتحاد با سوریه را جایگزین اتحاد با اسرائیل کرد. از آن زمان به بعد این اتحاد به مؤلفه ای مهم از توازن قدرت منطقه‌ای در خاورمیانه تبدیل شده است.

همین مسئله سوریه را تبدیل به کشوری مطرود و بعدها حتی کشوری منقور در بین اعراب نمود. با در نظر گرفتن این موضوع می توان یکی از علل اصلی مخالفت اعراب محافظه کار با نظام سیاسی سوریه را درک کرد. در این میان نقش عربستان به مراتب مشهودتر و ملموس تر است و با نگاهی به شرایط این کشور می توان به علت دشمنی آن با سوریه و به خصوص ایران پی برد.
صدر عربستان سعودی بر خلاف دیگر کشورهای اسلامی، اقلیت قومی وجود ندارد و تنها اقلیت شعیه است که با جمعیت حدود ۷۰۰٬۰۰۰ هزار نفری در نواحی نفت خیز شرقی عربستان سکونت دارند.

بر همین اساس، عربستان سعودی از انقلاب شیعی و نفوذ آن در منطقه به شدت هراس دارد و هر کشوری که با این انقلاب هموایی کند، قطعاً منضوب واقع خواهدشد.

لذا عربستان از هیچ تلاشی در جهت استقرار حکومت هم رأی خود در سوریه فروگذار نخواهد کرد.

در نگاه اغلب تحلیلگران خاورمیانه، یکی از اهداف اصلی عربستان در بحران سوریه، تضعیف جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت در منطقه است، که با همراهی ترکیه و قطر در مقام حامیان مخالفان نظام سیاسی سوریه، اصلی ترین بازیگران منطقه ای دخیل میان اعراب و اسرائیل، مسئله عراق و دیگر مسائل منطقه‌ای اشاره کرد.

واشنگتن تحریم‌های تازه علیه سوریه وضع می‌کند

سعد الحدیثی به خبرنگاری نووستی روسیه گفت که عراق به هیچ طرف خارجی اعم از ترکیه یا غیره اجازه عملیات زمینی در خاک این کشور را نمی دهد و موضع کشورش در این زمینه ثابت است.

وی ابراز امیدواری کرد که نیروهای ترکیه پایگاه بعشقیه را پس از آزادی عراق از تروریست های داعش ترک کنند.

الحدیثی ادامه داد که بغداد انتظار دارد پس از عملیات جاری برای آزاد سازی اراضی نینوا در شمال عراق از داعش، آنکارا

نگرانی عراق از تشدید درگیری‌های سوریه

احمد جمال سخنگوی رسمی وزارت امور خارجه عراق در بیانیه ای بر همبستگی کشورش با قربانیان جنایت حمله شیمیایی به خان شیخون سوریه ابراز همدردی کرد و گفت: بغداد از هر گونه تلاش بین المللی برای مجازات طرف های استفاده کننده از سلاح شیمیایی حمایت می کند.

وی خواستار اجرای تحقیق بی طرفانه بین المللی برای مشخص شدن عامل استفاده از سلاح شیمیایی و مجازات آن و اتخاذ همه اقدامات تضمین کننده برای جلوگیری از استفاده مجدد از این سلاح مرگبار شد.

وزارت خارجه عراق نسبت به وخامت اوضاع در خاک سوریه بدون توافق بر طرح جامع پایان بخش به درگیری‌ها، ابراز نگرانی کرد و بر ضرورت اتحاد در زمینه مبارزه با داعش و سایر گروه های تروریستی و حمایت از ملت سوریه تاکید کرد.

در بخش پایانی بیانیه وزارت خارجه عراق آمده است: مداخلات و اقدامات جخولانه ممکن است بر تلاش‌ها برای مبارزه با تروریسم تاثیر منفی بگذارد، به ویژه اینکه ملت ما جانشناسی‌های زیادی در این راه کرده و به مراحل پایانی نابودی تروریسم در عراق رسیده است.

اردوغان: حمله آمریکا به سوریه کافی نبود

رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، در سخنانی تاکید کرد:حمله آمریکا به سوریه یک تحول مثبت است ولی این اقدامی کافی نیست و برای حمایت از مردم سوریه، اقدامات و گام های جدی لازم است.

وزارت دفاع آمریکا(پنتاگون) روز جمعه اعلام کرد، دو ناو آمریکایی از شرق دریای مدیترانه یک پایگاه هوایی در غرب سوریه را هدف ۵۹ فروند موشک کروزر قرار داده است. طبق ادعای آمریکا، حمله شیمیایی در استان ادلب از این پایگاه انجام شده بود.

اردوغان افزود:حمله آمریکا به یک پایگاه هوایی در سوریه یک اقدام قاطع علیه جنایات نظام اسد است. آیا این کافی است؟ اکنون وقت آن است که اقدامات جدی برای حفاظت از مردم بیگناه سوریه انجام شود. جامعه بین‌المللی ظرفیت متوقف کردن نظام سوریه و سازمان های تروریستی را دارد. امیدوارم این موضع فعال که آمریکا در ادلب نشان داده است، سرآغازی در ارتباط با چنین تحولاتی باشد.

پادشاه عربستان حمله آمریکا به سوریه را تبریک گفت

"دونالد ترامپ" رئیس‌جمهور آمریکا، در تماسی تلفنی با ملک "سلطان" پادشاه عربستان، جزئیات حملهٔ موشکی به سوریه را برای او توضیح داد.
به گزارش خبرنگاری رسمی عربستان "واس" حلق

به وعده هایش برای خارج کردن نیروهای خود از خاک عراق عمل کند.

روابط بغداد و آنکارا اواخر ۲۰۱۵ و پس از استقرار نیروهای ترکیه در بعشقیه نزدیک موصل، که بدون موافقت عراق و به بهانه مبارزه علیه داعش انجام شد، به تریگی گرایید.

برنامه ترکیه برای حمله به شمال عراق

چاووش اوغلو در مصاحبه با شبکه الجزیره گفت: نیروهای ترکیه احتمالاً به زودی عملیاتی نظامی را در شمال عراق

برای مبارزه با داعش آغاز خواهند کرد. چاووش اوغلو گفت: ما سعی خواهیم که با نیروهای نظامی خود وارد شمال عراق بشویم تا با گروه های تروریستی فعال در این منطقه مبارزه کنیم.

وزیر امور خارجه ترکیه افزود: حزب کارگران کردستان (پ ک ک) دربی ایجاد یک پایگاه نظامی در شهر سنجار در شمال عراق و تبدیل آن به قنبدیل دوم است ولی ما به این حزب اجازه چنین کاری را نخواهیم داد.

منوشین در جمع خبرنگاران آمریکایی گفت این تحریم‌ها در «آیندهای نزدیک» و در واکنش به حادثه «خان شیخون» علیه دولت سوریه اعمال می‌شوند. وی گفت واشنگتن تحریم را ابزاری بسیار کارآمد برای پیشبرد سیاست‌های خود می‌داند و در صورت نیاز از این ابزار استفاده می‌کند. هفته گذشته بر اثر انفجاری در حومه ادلب، دهها نفر جان خود را از دست دادند. معارضین می‌گویند دلیل مرگ این افراد تنفس گازهای سمی حاصل از انتشار مواد شیمیایی بوده است.

دولت سوریه تاکید کرده است که سلاح شیمیایی ندارد و هرگز علیه هیچ‌کس از چنین تسلیحاتی استفاده نمی‌کند.

عراق به ترکیه اجازه حمله به خاک کشورش را نمی دهد

واکنش جهانی به حمله موشکی آمریکا در سوریه

سریع رخ داده است».

این منبع ادامه داد که کری منتظر حملات بیشتر به سوریه است و «معتقد است که اگر (این حملات) به درستی و شفاف انجام گیرد، می‌تواند به کانال دیپلماتیک نیرویی دوباره بکشد».

لویان از حمله به پایگاه هوایی الشعیرات انتقاد کرد

به گزارش اسپوتنیک عربی، وی به شبکه تلویزیونی فرانس ۲ گفت: من کمی غافلگیر شدم؛ چون ترامپ گفته بود نمی‌خواهد آمریکا از این پس ژاندارم جهان باشد و این همان کاری است که دیروز آن را انجام داد.

لویان پرسید: آیا انتظار زیاد بود که قبل از حمله منتظر نتایج تحقیق بین‌المللی مستقل درباره حمله خان شیخون بدانیم؟ وی خاطر نشان کرد که مایل نیست رویدادهای عراق و لیبی تکرار شود؛ چون مداخله غربی باعث هرج و مرج شد و افزایش قدرت سازمان‌های تروریستی انجامید.

لویان رقیب امانوئل ماکرون نامزد میانه رو است. مکرون چند ساعت قبل از حمله آمریکا مداخله نظامی بین‌المللی ضد بنشار اسد رئیس‌جمهور سوریه در چارچوب سازمان ملل متحد را خواسته بود.

هزینه سرسام آور آمریکا و خسارت ناچیز پایگاه سوری

دو ناوشکن آمریکایی که در شرق دریای مدیترانه نزدیک سواحل غربی سوریه حضور دارند، حدود ۵۹ موشک تاماهاک به سوی پایگاه هوایی الشعیرات استان حمص شلیک کردند. هزینه شلیک هر یک از این موشک‌ها یک و نیم میلیون دلار است. موشک‌هایی که آمریکا به سوی پایگاه الشعیرات شلیک کرد، حدود ۱٫۴۷٪ از مجموع موشک‌های تاماهاک این کشور را تشکیل می‌دهد. آمریکا هم اکنون حدود ۴ هزار موشک تاماهاک در اختیار دارد.

در سوی دیگر، خسارت وارده به سوریه درپی حملهٔ موشکی آمریکا به پایگاه الشعیرات بین ۳ تا ۵ میلیون دلار برآورد می‌شود. هزینهٔ کلی عملیات نظامی آمریکا در خاورمیانه تا ۳۱ ژانویه ۲۰۱۷ به ۶۸۰ میلیارد و ۲۰۰ میلیون دلار رسیده است که معادل حدود ۴۸۰ هزار دلار در هر ساعت است.

با افزایش هزینه‌های نظامی آمریکا، پنتاگون خواستار اختصاص بودجه‌ای بیشتر به ارزش ۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار به عملیات نظامی شد که این بودجه ۲ برابر بودجهٔ مشابه سال ۲۰۱۶ است.

نیروی دریایی آمریکا اعلام کرد، موشک تاماهاک دوربرد است و در هر آب و هوایی کارایی دارد و سرعتش کمتر از سرعت صوت است.

موشک تاماهاک از روی عرشه ناوشکن یا زیردریایی برای انهدام اهداف زمینی، قابل شلیک است؛ زیرا برای حرکت در ارتفاع پایین طراحی شده است و به هدف‌های بسیار مستحکم با دقت بالا برخورد می‌کند.

به نوشتهٔ روزنامه انگلیسی گاردین، طول موشک تاماهاک به ۶ متر و ۲۵ سانتیمتر می‌رسد و وزن آن نزدیک به هزار و ۵۹۰ کیلوگرم است. این نوع موشک می‌تواند کلاهک‌های ویرانگر تا وزن ۲۵۴ کیلوگرم حمل کند.

اسرائیل می‌خواست عرفات را تبعید کند

وزیر جنگ سابق اسرائیل در گفت‌وگو با تلویزیون این رژیم اعتراف کرد تل‌آویو در سال ۲۰۰۲ برای بازداشت و تبعید رئیس سابق تشکیلات خودگردان برنامه رخته بوده اما به دلیل بیماری وی این طرح اجرایی نشد.

به گزارش گروه بین‌الملل خبرگزاری فارس، «شائول موفاز» اعلام کرد این رژیم قبل از سال ۲۰۰۲ برای بازداشت «یاسر عرفات» رئیس سابق تشکیلات خودگردان فلسطین و تبعید وی از کرانه باختری برنامه‌ریزی می‌کرده است.

موفاز در گفت‌وگو با کانال ۲ تلویزیون اسرائیل گفت وی و نخست‌وزیر این رژیم در آن زمان «اریل شارون»، یک طرح در راستای عملیات موسوم به «لسور الوافی» (سپر بازدارنده) در سال ۲۰۰۲ آماده کرده بودند که شامل دستگیری عرفات و اخراج وی به مکانی دور دست با یک هوایمایی اختصاصی به این منظور بوده است.

وی در ادامه این گفت‌وگو اعلام کرد: اطلاعات اسرائیل به اندازه کافی اطلاعات در دست داشت تا هنگام خواب عرفات را بازداشت کند و وی را به همراه یک تیم کوچک از اطرفیان به علاوه پزشکش و با یک هوایمیا به مکانی بسیار دور از مرزهای اسرائیل فرستد اما این برنامه به دلیل بیماری عرفات و فوت وی اجرایی نشد.

یاسر عرفات در سال ۲۰۰۴ در سن ۷۵ سالگی در بیمارستانی در فرانسه درگذشت و بدون کالبد شکافی، در رام الله به خاک سپرده شد. بعدها نظریه‌هایی در مورد احتمال مرگ وی بر اثر مسمومیت با مواد رادیواکتیو مطرح شد اما این موضوع به صورت رسمی اثبات نشد.

بشکه‌های انفجاری حاوی گاز کلر برای کشتار مردم را پذیرفت

و افزود: گروه های مخالف سوری هوایم‌های قابل استفاده را در حملات خود به فرودگاه های نظامی سوریه به غنیمت گرفته اند، و خلبانان آموزش دیده و نیروهای فنی هوایما نیز با این گروه‌ها همکاری می کنند.

وزارت خارجه روسیه اعلام کرد: استفاده از سلاح های شیمیایی برای دمشق هیچ فایده ای ندارد، زیرا تجهیزات جنگی کارآمدتری دارد تا به اهداف سیاسی و نظامی خود دست یابد. وزارت خارجه روسیه افزود : کاملاً عادی است که تروریستها و افراطی ها خصوصاً داعش و جبهه النصره از سلاح های شیمیایی استفاده کنند و حتی از تکنولوژی لازم برای ساخت موادی شیمیایی همچون گازهای سارین و خردل برخوردار هستند و از کشورهای همسایهٔ سوریه نیز مواد و لوازم خاصی را برای ساخت سلاح های شیمیایی دریافت می‌کنند.

کری از اقدام آمریکا در سوریه حمایت کرد

بنا به گفته برخی منابع آگاه، وزیر خارجه سابق آمریکا کاملاً حامی طرح «دونالد ترامپ» برای حمله به سوریه است.

پایگاه تحلیلی «پولیتیکو» در گزارشی نوشت، مسئله‌ای که سالاها، دولت «باراک اوباما» رئیس‌جمهور سابق آمریکا را عذاب می‌داد، این بود: آیا ما باید به «بشار اسد» رئیس‌جمهور سوریه حمله کنیم یا خیر.

«جین هرمان» نماینده سابق دموکرات ایالت کالیفرنیا که در حال حاضر مدیر اندیشکده «مرکز ویلسون» است، در خصوص حمله به سوریه گفت: «اوباما می‌بایست چهار سال پیش زمانیکه مشکل ساده‌تر بود، چنین کاری را می‌کرد، تاریخ به تندی از او یاد خواهد کرد زیرا او چنین نکرد».

یک منبع آگاه دربارهٔ حمایت کری از اقدام نظامی در سوریه گفت: «یکی از طرفداران طولانی مدت اقدام نظامی علیه اسد، جان کری وزیر خارجه سابق آمریکا است که کاملاً از حمله ترامپ (به سوریه) حمایت می‌کند و خشنود است که چنین چیزی خیلی

۱۵۰۰ سرباز آمریکایی در راه افغانستان

ارتش آمریکا اعلام کرد، ۱۵۰۰ سرباز آمریکایی اواخر سال ۲۰۱۷ در

افغانستان مستقر خواهند شد. این نیروها از تیم جنگی هوابرد هستند.
به گزارش شبکه تلوع نیوز، ژنرال بری‌ان لونز، فرمانده کل ارتش آمریکا در آلaska، در بیانیه‌ای گفت: این سربازان در شرایط جوی و منطقه‌ای متعددی آموزش دیده‌اند و اطمینان دارم در جریان استقرار در افغانستان بتوانند با تمام چالش‌ها مقابله کنند.

استقرار نیروهای هوابرد از آلاسکا بخشی از استقرارهای گردشی معمول نیروها در حمایت از تسایر نیروهاست. نیروهای آمریکایی در افغانستان به دو دسته عملیاتی تقسیم شده‌اند؛ عملیات "حمایت قاطع از ناتو" برای امور مشاوره‌ای به نیروهای امنیتی افغان و عملیات "نگهبان آزادی" که یک عملیات ضد تروریسمی آمریکا علیه گروه‌های القاعده، داعش و سایر گروه‌های تروریستی است.
آمریکا اکنون حدود ۸۴۰۰ سرباز در افغانستان دارد.
ناتو رسماً در دسامبر ۲۰۱۴ به عملیات جنگی در افغانستان پایان داد اما نیروهای آمریکایی ژوئن گذشته اختیارات بیشتری برای حمله به شبه‌نظامیان طالبان دریافت کردند.
خبر استقرار این نیروها در افغانستان چند روز پس از آن اعلام شد که پنتاگون از استقرار حدود ۳۰۰ تفنگدار دریایی آمریکا در ولایت هلمند در جنوب افغانستان خبر داد.

^[1] سرانجام، نایب رئیس‌جمهور وقت، باراک اوباما، با مخالفت‌های شدید در جامعه و از سوی کنگره، دست از اجرای این طرح برداشت

^[2] سرانجام، نایب رئیس‌جمهور وقت، باراک اوباما، با مخالفت‌های شدید در جامعه و از سوی کنگره، دست از اجرای این طرح برداشت